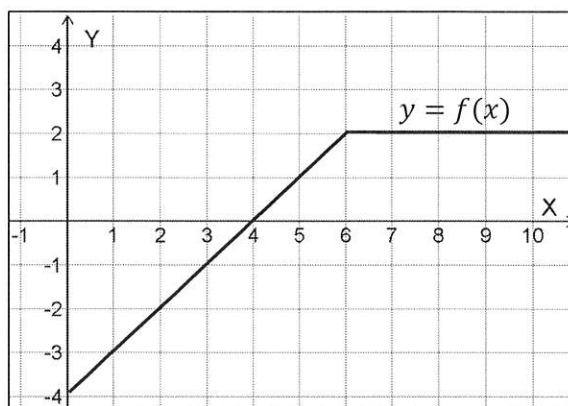

FACIT

5.1 Integraler och areor

Del 1 – Utan digitalt hjälpmedel

1. Till höger visas grafen till funktionen f .
Bestäm med hjälp av grafen...

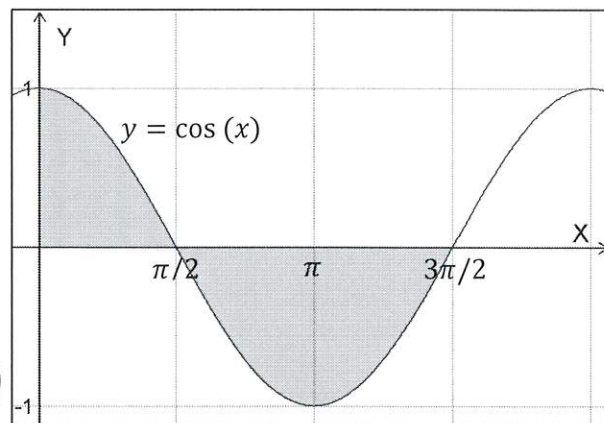
a) värdet av $\int_0^6 f dx$ (1/0/0)

Handwritten solution for part a: A triangle with base 6 and height 2 is shown, with the area calculated as $\frac{1}{2} \cdot 6 \cdot 2 = 6$. The result 6 is highlighted in yellow.

b) det värde på a som löser $\int_0^a f dx = 0$ (1/0/0)

Handwritten solution for part b: The area under the curve from x=0 to x=6 is 6. The area under the curve from x=6 to x=9 is a rectangle with width 3 and height 2, area 6. The area under the curve from x=9 to x=10 is a triangle with base 1 and height 2, area 1. The total area is 6 + 6 + 1 = 13. The result a=9 is highlighted in yellow.

2. Till höger visas grafen till funktionen $y = \cos(x)$, där x anges i radianer.
I grafen finns ett markerat område.

a) Bestäm $\int_0^{\frac{3\pi}{2}} \cos(x) dx$ (2/0/0)

Handwritten solution for part a: $\int_0^{\frac{3\pi}{2}} \cos(x) dx = \left[\sin x \right]_0^{\frac{3\pi}{2}} = \sin \frac{3\pi}{2} - \sin 0 = -1 - 0 = -1$

Handwritten solution for part a: $\int_0^{\frac{3\pi}{2}} \cos(x) dx = \left[\begin{array}{l} \text{FB:} \\ \sin \frac{3\pi}{2} = -1 \\ \sin 0 = 0 \end{array} \right] = -1 - 0 = -1$

- b) Bestäm **arean** av det markerat området. (2/0/0)

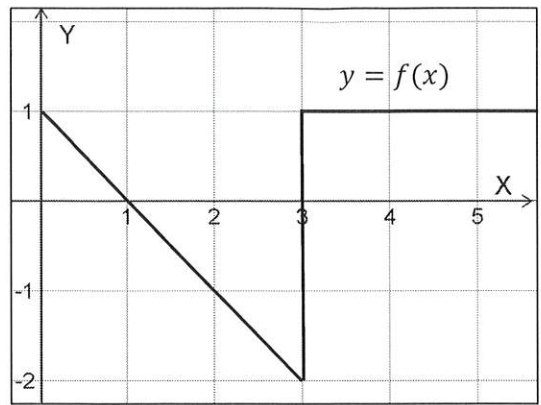
Handwritten solution for part b: The area consists of three $\frac{\pi}{2}$ st. triangles. The area of one such triangle is $\int_0^{\frac{\pi}{2}} \cos x dx = 1$.

Arean blir 3.9e

(kan också inses av svaret i a) - uppgiften)

3. Grafen till höger visar funktionen f .
 Ange de **positiva** lösningarna på a som gör att

$$\int_0^a f dx = 0 \quad (1/1/0)$$

Det finns två svar:

$$\triangle_{+0,5} + \triangle_{-0,5} = 0 \Rightarrow a_1 = 2$$

$$\triangle_{+0,5} + \triangle_{-0,5} + \square_{-1,5} + \square_{+1,5} \Rightarrow a_2 = 4,5$$

4. Uppgiften nedan är ifrån ett gammalt nationellt prov. Lös uppgiften.

Några elever har fått i uppgift att beräkna $\int_1^e \frac{1}{x} dx$

Agnes får svaret e
 Ingela får svaret 0
 Kerstin får svaret 1

Har någon av dem räknat rätt? Motivera ditt svar.

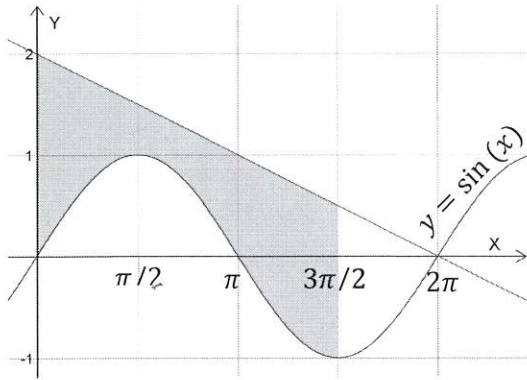
(2/0/0)

$$\int_1^e \frac{1}{x} dx = \left[\begin{array}{l} \text{Prim. till } 1/x \\ \text{är } \ln x \end{array} \right]_1^e =$$

$$= \ln e - \ln 1 = \left[\ln e = 1 \quad \ln 1 = 0 \right]$$

$$= 1 - 0 = 1 \Rightarrow \text{Kerstin har räknat rätt.}$$

5. Figuren visar ett koordinatsystem med ett markerat område.

Bestäm arean av det markerade området nedan.

(1/2/0)

Svara exakt!

$$A = 2 \cdot \frac{2\pi}{2} - \frac{\pi}{2} \cdot \frac{1}{2} - \int_0^{\pi/2} \sin x \, dx + \int_{\pi}^{3\pi/2} \sin x \, dx$$

$$= \frac{b \cdot h}{2} - \frac{b \cdot h}{2} - \left[\cos x \right]_0^{\pi/2} = \cos \frac{\pi}{2} - \cos 0 = \left[\begin{array}{l} \text{FB:} \\ \cos \frac{\pi}{2} = 0 \\ \cos 0 = 1 \end{array} \right] = 1$$

$$\frac{2\pi \cdot 2}{2} - \frac{\pi \cdot \frac{1}{2}}{2} - 1 = 2\pi - \frac{\pi}{8} - 1 = \frac{15\pi}{8} - 1$$

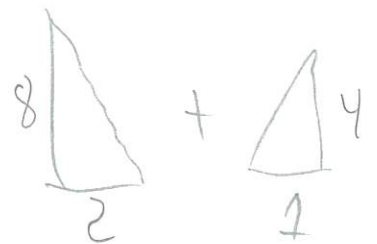
6. Beräkna värdet av integralen $\int_0^3 |8 - 4x| \, dx$

(0/2/0)

Skissas grafen för:

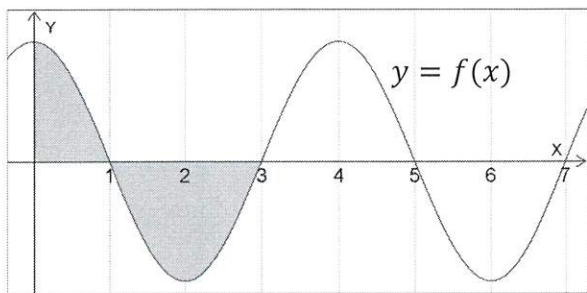
Integralen motsvarar arean av

$$\text{dvs } \frac{2 \cdot 8}{2} + \frac{1 \cdot 4}{2} = 10$$

(kan även lösas med prim. funktion, men då krävs full indelning)

7. Nedan visas grafen till en trigonometrisk funktion på formen $f(x) = A \cos(kx)$ med en markerad area.

- a) Bestäm alla positiva värden på konstanten a

som löser olikheten $\int_0^a f(x) dx < 0$

(0/2/0)

Integralen blir neg. om minusdelarna övervinner plusdelarna: Det sker om $a > 2$ men $a < 4$
dvs $2 < a < 4$.

Det kommer dock upprepas periodiskt:
 $2 + 4n < a < 4 + 4n$

- b) Bestäm det värde på A som gör att den markerade **arean** får värdet 4

(0/3/0)

Arean består av 3 st \square

Om dessa ska ha arean 4 ska
en av de ha arean $\frac{4}{3}$

$$\Rightarrow \int_0^1 A \cos(kx) dx = \frac{4}{3}$$

Enl. grafen är
 $P = 4 \Rightarrow k = \frac{2\pi}{4}$

$$= A \left[\frac{\sin\left(\frac{\pi}{2}x\right)}{\frac{\pi}{2}} \right]_0^1 = \frac{4}{3}$$

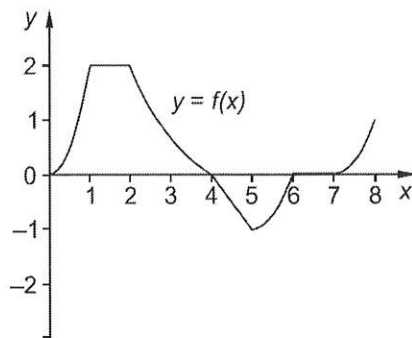
$$= A \cdot \left(\frac{\sin \frac{\pi}{2}}{\frac{\pi}{2}} - \frac{\sin 0}{\frac{\pi}{2}} \right) = \left[\begin{array}{l} \text{FB:} \\ \sin \frac{\pi}{2} = 1 \\ \sin 0 = 0 \end{array} \right] = A \left(\frac{1}{\frac{\pi}{2}} \right) = \frac{4}{3}$$

$$\Rightarrow A = \frac{4\pi}{2} = \frac{2\pi}{3}$$

8. Nedanstående uppgift är från ett gammalt Nationellt Prov. Lös uppgiften.

Funktionen $y = f(x)$ är given genom sin graf i figuren nedan. Vi bildar

$$\text{funktionen } A(x) = \int_0^x f(t) dt ; 0 \leq x \leq 8$$

a) Avgör för vilket värde på x som funktionen A antar sitt största värde.

(0/1/0)

b) Funktionen A är konstant i ett intervall.

Ange detta intervall och motivera ditt svar.

(0/0/1)

a) Funk. A beskriver integralen av $f \Rightarrow$
största värdet fås där $x=4$

b) Integralen kommer vara konstant i det intervall
där ingen ny "teckenarea" läggs till.
Det sker där $f=0 \Rightarrow 6 \leq x \leq 7$

9. Undersök om det är möjligt att hitta värden på konstanterna A och k så att

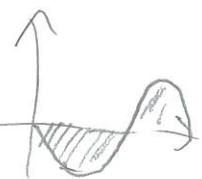
(0/0/2)

$$\int_0^{\pi} A \sin(kx) dx = -1$$

Om A är pos. kan \int aldrig bli negativ
om nedre gränsen är noll.

Om A däremot är negativ kan
integralen bli neg. med nedre gräns 0

För att hitta en kombi. välj ett värde
på k , ex i $k=1$ och beräkna A -värdet.

$$k=1 \Rightarrow \int_0^{\pi} A \sin x = -1 \Rightarrow A = -\frac{1}{2}$$

Ex: $k=1$ $A=-\frac{1}{2}$

